

382

η

Α.Β.Σ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	131η
ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ	

ΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΜΠΟΡΟΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ

ΜΙΛΑΝΟΥ - ΠΑΡΙΣΙΩΝ - ΖΑΓΚΡΕΜΠ

Τρεις όμιλοι του Καθηγητού
κ. ΣΤΡ. Κ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
ὡς Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου

Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ περιοδικοῦ
« ΣΠΟΥΔΑΙ »
τῆς ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Τεύχη Γ' καὶ Δ' — 1952

Η ΕΛΛΑΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΜΠΟΡΟΠΑΝΗΓΥΡΕΙΣ ΜΙΛΑΝΟΥ - ΠΑΡΙΣΙΩΝ - ΖΑΓΚΡΕΜΠ

“Όταν οί άνθρωποι άντελήφθησαν ότι ή απόκτησις τών άγαθών τών άλλων δέν ήτο πάντοτε δυνατή διά τής βίας, τής κλοπής και τής άπάτης, άντήλλαξαν τά άγαθά των είρηνικώς και τιμίως είς τόπους ώρισμένους ύπό τήν προστασίαν ένός θεοϋ και βραδύτερον ένός άγίου. Ούτω συνεστήθησαν αί πανηγύρεις, δρησκευτικού και έμπορικού συγχρόνως περιεχομένου, αί όποϊαι άναντιρρήτως είναι σημαντικός σταθμός είς τήν έξέλιξιν του οίκονομικού βίου τής Άνθρωπότητος.

G. Schmoller

ΑΘΗΝΑΙ - 1953

Όδός Κύπρου 43

Κατά τὸ 1952, διὰ πρώτην φοράν τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου συνέλαβεν ἐν τῇ ὁλότητι τοῦ τὸ πρόβλημα τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας μας εἰς τὰς Διεθνεῖς Ἐκθέσεις καὶ Ἐμποροπανηγύρεις. Πράγματι, τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου ὠργάνωσε τὴν Ὑπηρεσίαν Ἐκθέσεων καὶ ἐπήνδρωσεν αὐτὴν μὲ ἐκλεκτὰ διοικητικὰ καὶ τεχνικὰ στελέχη, συνέστησε Γνωμοδοτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐξ ἀρμοδίων προσώπων καὶ ἐκπροσώπων τῶν παραγωγικῶν τάξεων, συμμετέσχεν ἐνεργῶς διὰ περιπτέρων εἰς τὰς Διεθνεῖς Ἐμποροπανηγύρεις τοῦ Μιλάνου, τοῦ Μπάρι, τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Ζάγκρεμπ, τέλος δὲ ἀνέγραψε τὰ ἀπαραίτητα κονδύλια εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 1952)3 διὰ τὴν συμμετοχὴν τῆς χώρας μας εἰς τὰς σπουδαιότερας ἐαρινὰς ἐμποροπανηγύρεις τοῦ 1953.

Εἶναι πράγματι λυπηρὸν ὅτι, μετὰ τόσα ἔτη ἐνεργοῦ ἀναμίξεως τοῦ Ὑπουργείου εἰς Ἐκθέσεις καὶ Ἐμποροπανηγύρεις, δὲν εἶχεν ἐν τῇ ὁλότητι τοῦ κατανοῆσει τὸ πρόβλημα τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας μας εἰς τὰς διεθνεῖς αὐτὰς ἐκδηλώσεις τῆς παντοειδοῦς ἀνθρωπίνης δραστηριότητος, ὅπως εἶναι ἐπίσης λυπηρὸν ὅτι, παρὰ μίαν δεκαπενταετίαν ἀναμίξεως τοῦ Ὑπουργείου, δὲν ὑπῆρχε «διαμορφωμένη πεῖρα», δὲν ὑπῆρχον πορίσματα περὶ τοῦ τί δὲν ἐτελέσθη καὶ τί δέον νὰ γίνῃ εἰς τὸ μέλλον, διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν φράσιν τοῦ Πυθαγόρα, ὥστε ἡ ἐμφάνισις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ν' ἀποτελῇ ἐνεργὸν συμμετοχὴν τῆς ἐλληνικῆς δραστηριότητος καὶ διαφήμισιν τῶν ὑλικῶν καὶ πνευματικῶν τῆς προϊόντων, ὡς καὶ τῶν τουριστικῶν χώρων τοῦ τόπου μας.

Εἶχεν ἐπικρατήσῃ ἡ στενὴ ἀντίληψις ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἶχεν ὡς σκοπὸν τὴν ἐπίδειξιν ὠρισμένων προϊόντων καὶ ἰδίᾳ γεωργικῶν. Πλάνη βασικὴ. Ἡ Ἑλλάς, εἰς τὰς διεθνεῖς αὐτὰς συγκεντρώσεις, πρέπει ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶναι πλέον μίᾳ καθυστερημένη γεωργικῆς χώρα παράγουσα καπνόν, σταφίδα, ἐλαιόλαδα καὶ μέλι ἄγριον, ἀλλὰ χώρα ἡ ὅποια βιομηχανικῶς ἐξελίσσεται καὶ τεχνικῶς προάγεται, ὥστε πράγματι νὰ εἶναι μίᾳ συγχρονισμένη περιοχὴ τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης, καὶ ὄχι μίᾳ ὀπισθοδρομημένη τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἢ τῶν Βαλκανίων.

Τὴν ὀρθὴν νέαν αὐτὴν ἀντίληψιν τοῦ Ὑπουργείου δὲν τὴν συνέτρεξεν ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία καὶ οἱ ἀρμόδιοι οἰκονομικοὶ ὀργανισμοί. Εἰς τὸ Μιλάνον δὲν ἀπεστάλη σταφίς καὶ οἱ ξένοι δημοσιογράφοι διηρωτῶντο, ἐὰν ἐξερριζώθησαν ἀπὸ τοὺς «ἐπιδρομεῖς» κατὰ τὴν κατοχὴν αἱ σταφιδάμπελοι τῆς Πελοποννήσου! Βιομηχανικὰ προϊόντα δὲν ἐξετέθησαν, παρ' ὅτι αἱ σχετικαὶ βιομηχανίαι ἐγεύθησαν πολλῶν δισεκατομμυρίων ἀπὸ

τὸ «Σχέδιον Μάρσαλ» καὶ οὐκ ὀλίγον ἐπεβάρυνον τὴν κατανάλωσιν μὲ τὴν παντοειδῆ προστασίαν κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων των, ἢ ἐξετέθησαν μὲν, ἀλλ' ἦσαν προϊόντα κακῆς ποιότητος καὶ κακοῦ γούστου, τῆς ἐκλογῆς ὄχι τοῦ Κράτους ἀλλ' αὐτῶν τούτων τῶν ἐνδιαφερομένων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι σημειωτέον δὲν ἐπεβαρύνθησαν μὲ τὴν ἀξίαν τῶν ἐκθεμάτων, διότι αὕτη ἐπληρώθη παρὰ τοῦ Κράτους.

Ὁ δεῦτερος σκοπὸς τῶν Διεθνῶν Ἐκθέσεων καὶ Ἐμποροπανηγύρεων πρέπει νὰ εἶναι ἡ τουριστικὴ προπαγάνδα τοῦ τόπου μας, πολὺ δὲ περισσότερο τῶρα ποῦ δημιουργεῖται μέγα ρεῦμα τουρισμοῦ, κινήσις σημαντικὴ «ἐπιστροφῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα». Τὸ φωτογραφικὸν ὕλικόν δὲν ὑπῆρξεν ἐπαρκὲς καὶ εἶναι πολὺ μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι πληρῆς, ἐνῶ ἠδύνατο νὰ εἶναι καταπληκτικόν καὶ πάντως ἀνώτερον ἀπὸ τὸ ἐπιδεικνυόμενον ἀπὸ ἄλλα Κράτη, μειονεκτοῦντα βασικῶς εἰς ἀρχαιότητας, εἰς λαϊκὰς ἐκδηλώσεις, εἰς τοπεῖα, εἰς παραδόσεις καὶ ἀναμνήσεις, εἰς φυσικὰς καλλονάς.

Θὰ ἐπιμείνω, ὅμως, κυρίως ἐπὶ δύο σημείων:

Πρῶτον, πρέπει νὰ κατανοηθῆ ὅτι αἱ Διεθνεῖς Ἐκθέσεις καὶ Ἐμποροπανηγύρεις δεόν νὰ χρησιμεύσουν ὡς εὐκαιρία νὰ ἐμφανισθῆ ἡ Ἑλλάς — ἢ νεωτέρα Ἑλλάς — καὶ ὡς πνευματικὸς τόπος, ὁ ὁποῖος προσπαθεῖ νὰ συνεχίσῃ διὰ μέσου τῶν αἰώνων, τῶν περιπετειῶν καὶ τῶν ἀγῶνων του, διὰ μέσου τῶν καταστροφῶν καὶ τῆς μακραιῶνος δουλείας, τὴν ἀρχαίαν πνευματικὴν παράδοσιν. Καθίσταται, ἐπὶ τέλους, ἀνυποφόρως βαρὺ διὰ τὸν νέον Ἕλληνα νὰ ὁμιλοῦν οἱ ξένοι μὲ θαυμασμὸν καὶ σεβασμὸν — δεδικοιολογημένον — καὶ διὰ τὸν ἐλάχιστον τῶν «ἀρχαίων», καὶ ν' ἀγνοοῦν — κακῶς, ἀλλὰ καὶ ἐξ εὐθύνης μας — τὰ δημοτικὰ μας τραγούδια, τὸν Σολωμόν, τὸν Παλαμᾶ, τὸν Καβάφην, τὸν Σικελιανόν, μεγίστους φωστῆρας μέσα εἰς τὴν νεωτέραν ἐποχὴν. Εἶναι εὐτύχημα ὅτι ἐφέτος εἰς τὸ Παρίσι, χάρις εἰς τὸ φιλελληνικώτατον αὐτὸ ἴδρυμα, τὸ Γαλλικὸν Ἰνστιτούτον Ἀθηνῶν, καὶ τὸν πραγματικὸν καὶ δημιουργικὸν φίλον τῆς χώρας μας, τὸν κ. Ὀκτάβιον Μερλιέ, πρὸς τὸν ὁποῖον δικαία ἢ εὐγνωμοσύνη μας, ἐξετέθησαν εἰς τὸ «Ἑλληνικὸν Περίπτερον» αἱ εἰς τὴν γαλλικὴν μεταφράσεις νέων ἑλληνικῶν ἔργων καὶ ἡ βιβλιογραφία τῆς ἑλληνικῆς πνευματικῆς παραγωγῆς κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπὸ τοῦ 1938 περίοδον. Χάρις εἰς τὰ ἐκθέματα τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου, οἱ ἐπισκέπται τοῦ «Περίπτερου» μας ἐπληροφοροῦντο ὅτι εἰς τὸν μικρὸν αὐτὸν καὶ πονεμένον τόπον, μὲ τὴν δύσκολον γλῶσσαν καὶ τὰς τόσας συμφοράς, ὑπάρχει μία ζωηρὰ πνευματικὴ κινήσις καὶ ἐξέχουσαι πνευματικαὶ μορφαί, ἄξιοι τοῦ βραβείου Nobel, ὅπως ὁ μέγας μας ἔθνικὸς ποιητῆς, ὁ Ἄγγελος Σικελιανός. Ἐνθυμοῦμαι πάντοτε τὴν ἔκπληξιν — ἀκόμη καὶ γάλλων διανοουμένων — καὶ τὸν θαυμασμὸν ἐν γένει τῶν ξένων, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν μεταφρασμένων ἑλληνικῶν ἔργων.

Ἄλλ' ἰδίᾳ αἱ Διεθνεῖς αὐταὶ Ἐκθέσεις καὶ Ἐμποροπανηγύρεις δεόν ν' ἀποτελέσουν μοναδικὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐμφανίσῃ ὁ τόπος τὰς πολιτικὰς

του απόψεις, τὰ αἰτήματά του, τοὺς πόθους του, διὰ νὰ γίνη ἐπὶ τέλος ἀντιληπτὸν ὅτι ὑπάρχει καὶ δρᾶ ὡς ἔθνικῃ ἀνεξάρτητος μονὰς μέσα εἰς τὸν συνεργαζόμενον καὶ ἀνταγωνιζόμενον κόσμον. Εἶναι πράγματι ἀλγυνὸν ὅτι οἱ ξένοι, ἐνῶ ἀναμηρυκάζουσι διαρκῶς τὴν συμβολὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν πολιτισμὸν τῆς ἀνθρωπότητος, ἀγνοοῦν καὶ λησμονοῦν ὅτι αὐτὸς ὁ ἱερὸς τόπος, ὁ μικρὸς καὶ τρισμέγιστος συγχρόνως, ὁ κατεστραμμένος καὶ πτωχός, ἀλλὰ πλούσιος εἰς δόξαν καὶ ψυχικὸν πολιτισμὸν, ἔδωκεν ἀνώτερον νόημα εἰς τὸν τελευταῖον πόλεμον, ἐχάρισεν εἰς τοὺς δουλωμένους λαοὺς τὴν πρώτην νίκην καὶ τὴν ἐλπίδα διὰ τὴν τελικὴν νίκην, ὑπέστη ὅσον οὐδεὶς ἄλλος καταστροφάς, μὴ δεχθεὶς νὰ δουλωθῇ, καὶ ὅτι αὐτὸς ὁ τόπος, μὲ τὴν ἀντίστασιν του κατὰ τοῦ φασισμοῦ, τοῦ χιτλερισμοῦ καὶ τοῦ σλαβισμοῦ ἐπὶ δέκα ὀλοκλήρα ἔτη, ἔσωσεν ἄλλην μίαν φοράν τὴν Εὐρώπην καὶ ἄλλην μίαν φοράν τὸν κόσμον. Ἡ ἀγνοία τῶν ἀγῶνων τῆς Ἑλλάδος οὐ μόνον ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ὀδισμοειδέα διαφοράν διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ πολλάκις δημιουργεῖ δυσφορίαν ἐναντίον της! Ἡ ἀγνοία τῆς «προσφορᾶς» μας κατὰ τὸν πρῶτον καὶ δεῦτερον παγκόσμιον πόλεμον, ἀποτελεῖ ἐντροπὴν δι' ἡμᾶς, οἱ ὅποιοι δυστυχῶς ἐρρίψαμεν εἰς τὸν βόρβωρον τῶν παθῶν μας τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας μας, τοὺς ἥρωας καὶ τοὺς μάρτυράς μας, ἀντὶ νὰ τοὺς ἐμφανίσωμεν μὲ πᾶν μέσον καὶ νὰ τοὺς διαφημίσωμεν μὲ πάντα τρόπον, ἐνῶ οἱ ἄλλοι διαλαλοῦν ἀύπαρκτον ἀντίστασιν, ὑπερβάλλουσι ἀσημάντους θυσίας καὶ μεγαλοποιοῦσι ἀσημάντους καταστροφάς.

Εἰς τὸ Παρίσι εἶδον τὰς Ἐκθέσεις τῆς Τέχνης καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ φίλων Λαῶν, ὅπως ὁ Γιουγκοσλαβικὸς καὶ ὁ Μεξικανικὸς. Εἶναι πράγματι ὀδυνηρὸν ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν πνευματικὴν πρωτεύουσαν τοῦ κόσμου — εἰς τὸ Παρίσι — μίς μόνιμος Ἐκθεσις τῆς Τέχνης καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ αὐτοῦ τοῦ τόπου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερον, πρῶτον διὰ τὴν ἀντιληφθεὶς οἱ ξένοι ὅτι ὑπάρχει μίς συνέχεια τῆς ἱστορίας, τῆς τέχνης, τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ Λαοῦ μας, δεῦτερον ὅτι παρὰ τὴν ἀρχαίαν ὑπάρχει ἡ ἀγνωστος μεγάλη Βυζαντινὴ τέχνη μας καὶ παρ' αὐτὴν ἡ σύγχρονος Λαϊκὴ Τέχνη, τρίτον διὰ νὰ κατανοήσουσι ἐπίσης τὴν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος εἰς τὴν τέχνην καὶ τὸν πολιτισμὸν τῶν ἄλλων λαῶν, ἀλλὰ καὶ ἀκόμη, τέταρτον, διὰ νὰ πεισθοῦν ὅτι, ὅπου δὲν ὑπάρχει αὕτη ἡ ἐλληνικὴ ἐπίδρασις εἰς τοὺς ἄλλους, ἡ τέχνη των εἶναι κατωτέρα ἀπὸ τῆς ἀνθρωπιστικῆς πλευρᾶς. Διότι ἡ «ἀνθρωπιά» εἶναι τὸ κύριον στοιχεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης πάσης ἐποχῆς.

Μὲ τὴν εὐκαιρίαν αὐτὴν ἐνθυμοῦμαι ὅτι εἰς τὸ περίφημον «Musée de l'Homme» τῶν Παρισίων, ὅπου ἐκτίθενται τὰ προϊόντα τῆς λαϊκῆς τέχνης ὄλων τῶν τόπων καὶ ὄλων τῶν ἐποχῶν, ἡ μὲν Ἀλβανία καταλαμβάνει τέσσαρας προθήκας πλήρεις ἐκθεμάτων, ἡ δὲ Ἑλλάς κατέχει εἰς τὸ βάθος μίαν μικρὰν προθήκην, ὅπου ἐκτίθεται ἕν λερωμένον φέσι καὶ μίς ἀγκλίτσα. Οὕτω, ἑκατομμύρια ἐπισκέπται, χάρις εἰς τὸ διεθνὸς φήμης αὐτὸ Μουσεῖον,

κάμνουν συγκρίσεις μεταξύ της Ἀλβανίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, κατ' ἀνάγκην κάθε ἄλλο παρά κολακευτικὰς διὰ τὴν χώραν μας.

Εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσὶν τῆς Ζωγραφικῆς καὶ Γλυπτικῆς τῆς Βενετίας βλέπει κανεὶς, εἰς περίοπτον θέσιν τοῦ Ἰταλικοῦ περιπτέρου, ζωγραφικὸν πίνακα πραγματικῆς ἀξίας περιστάνοντα τὴν ἐκτέλεισιν τοῦ «Μπελλογιάννη μὲ τὸ γαρύφαλλον», ἐνῶ δὲν ὑπάρχει Ἑλληνικὸν Περίπτερον, καὶ ἐνῶ ἐπίσης οὐδεὶς ἐσκέφθη ν' ἀπαθανάτιση εἰς πίνακα ἢ εἰς γλυπτὸν ἔργον τόσους πραγματικοὺς ἥρωας τοῦ Ἀλβανικοῦ Ἔπους καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιστάσεως, τοὺς πραγματικοὺς δηλαδὴ Ἀγωνιστὰς διὰ τὴν Ἐλευθερίαν ὄχι μόνον τῆς Ἑλλάδος ἀλλ' ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου.

Ἄλλαι χώραι ἐκθέτουν τὰ βυζαντινὰ μας ἔργα, ἀκόμη καὶ τὰ κυπριακὰ μας κεντήματα, ὡς ἰδικὰ τῶν ἔργα τέχνης (!), ὅπως εἰς τὴν τεραστίαν πράγματι ἐπιτυχίᾳ Διεθνή Ἐκθεσὶν τῆς Γυναικείας Δράσεως (Παρίσι, 1948). Ἐπίσημα ἐπιστημονικὰ Ἰνστιτοῦτα—καλῆς ἀναντιρρήτως πίστεως—προβάλλουν γραφικοὺς πίνακας, ὅπου ἐμφανίζουσι ἀσημάντους τὰς καταστροφὰς ποῦ ὑπέστη ἡ Ἑλλάς ἀπὸ τὴν κατοχὴν, σχεδὸν ἰσοπόσους μὲ τὴν Ἀλβανίαν (ναί, μὲ τὴν Ἀλβανίαν!), διότι οὐδεὶς ἀρμόδιος εὐηρεστήθη νὰ τὰ διαφωτίσῃ.

Ἐπιπλέον καὶ παρα—Ἐπιπλέον ὑπάρχουν καὶ λειτουργοῦν, ἀκόλουθοι πνευματικοὶ καὶ τοῦ τύπου, ὀργανισμοὶ πλουσιώτατα ἀμειβόμενοι, μ' ἐπὶ κεφαλῆς ἀνθρώπους θιγοῦσας 500.000 φρ. μηνιαίως καὶ μὲ δακτυλογράφους θιγοῦσας 150.000 φρ. μηνιαίως, ἀποστολαὶ πάσης φύσεως καὶ ἰδίως ἐμπορικαί, κατ' ἔτος καὶ ἐπὶ μακρὸν ἐπισκεπτόμεναι τὴν Εὐρώπην, χωρὶς νὰ ἔχουν συγκινηθῆ, ὄχι ἀπὸ τὴν ἀπουσίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' οὐδὲ ἀπὸ τὴν δυσφήμισιν ἧ ὅποια γίνεται εἰς βάρος τῆς, εἴτε ἀπὸ ἀγνοίαν, εἴτε ἀπὸ κακὴν πρόθεσιν, διότι ὁ δυστυχισμένος αὐτὸς τόπος ἔχει πολλοὺς ἀμειλίκτους ἐχθροὺς καὶ ὄχι ὀλίγους ἀσπόνδους φίλους. Ἐλλειψὶς ἐθνικοῦ φρονήματος, ἐθνικῆς ἀξιοπρεπείας, ἐθνικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἐνῶ πληθωρισμὸς ψευδοεθνικοφροσύνης ἀπὸ τοὺς μὲν, ψευδοπατριωτισμοῦ ἀπὸ τοὺς δέ.

Ἐθνικὴ διαφώτισις, ἐμφάνισις τῶν πνευματικῶν ἀξιῶν τοῦ τόπου, προβολὴ τῆς συντελεσθείσης οἰκονομικῆς προόδου, καὶ ἰδίᾳ τῆς βιομηχανικῆς, προπαγάνδα ὑπὲρ τῶν προϊόντων μας, ἀνάπτυξις τῶν ἐξωτερικῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, διαφήμισις τῶν τουριστικῶν τόπων: πάντα ταῦτα πρέπει ν' ἀποτελοῦν ἔργον ἔγκαιρον, συστηματικὸν καὶ ἐπίμονον τῆς χώρας μας, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν διεθνῶν εἰρηνικῶν συναντήσεων, ποῦ εἶναι αἱ Διεθνεῖς Ἐκθέσεις καὶ Ἐμποροπανηγύρεις. Ὑπὸ τὴν ὁλοκληρωμένην αὐτὴν μορφήν ἐφιλοδοξήσαμεν νὰ ἐργασθῆ ἢ «Ἐπιτροπὴ Ἐκθέσεων καὶ Ἐμποροπανηγύρεων», ὅταν τὴν συνεστήσαμεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἔθνους, μακρὰν ἀπὸ κάθε κομματικὴν σκέψιν, ξένην ἄλλως τε πρὸς τὴν νοοτροπίαν μας.

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΜΠΟΡΟΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΟΥ ΜΙΛΑΝΟΥ

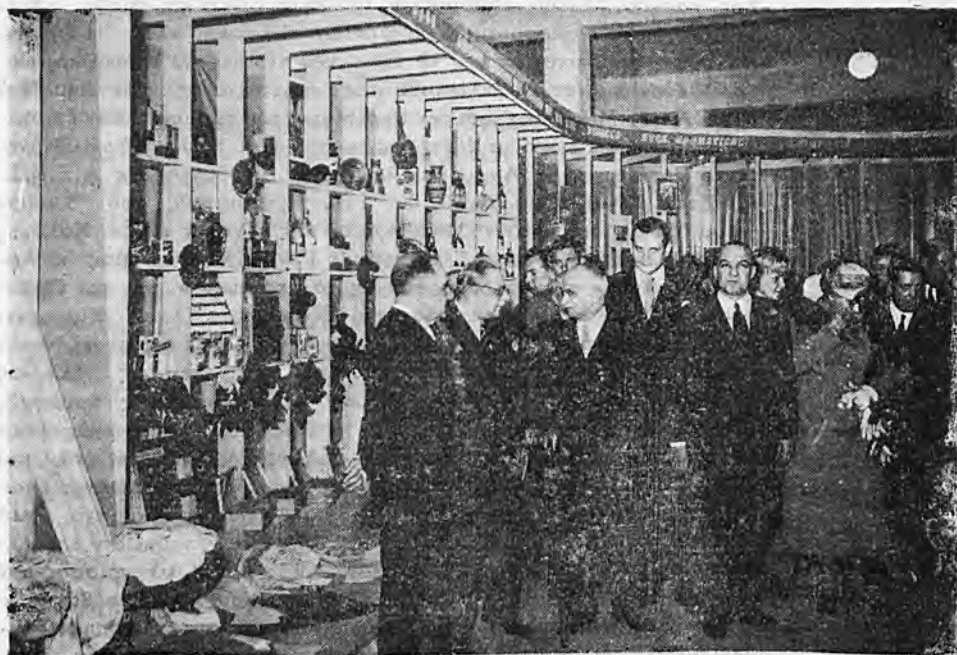
Από τῆς 22 ἕως 29 Ἀπριλίου 1952 ἔγινεν εἰς τὸ Μιλάνον τῆς Ἰταλίας ἡ 30ῆ ἐμποροπανήγυρις Μιλάνου, εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέσχε καὶ ἡ Ἑλλάς διὰ τῶν συνήθων ἐξαγωγίμων προϊόντων τῆς, σταφίδος, καπνοῦ, λεπτῶν ὑφασμάτων, ταπήτων, οἴνων καὶ ποτῶν, εἰδῶν χειροτεχνίας, διακοσμητικῶν προϊόντων πλαστικῆς κλπ. Ἡ ἔκθεσις εἶχε μεγάλην ἐπιτυχίαν καὶ τὸ ἑλληνικὸν περίπτερον φιλοκάλως ὀργανωμένον ἀπὸ τοὺς ἐκλεκτοὺς μας ἀρχιτέκτονας Κον Δημ. καὶ Καν Ἀλεξ. Μωρέττη ἐπέσυρεν ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τῶν ἐπισκεπτῶν. Κατὰ τὰ ἐγκαίνια ἐξεπροσώπευσαν τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὁ Πρεσβευτὴς κ. Ἀργυρόπουλος καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Α.Σ.Β.Σ. κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, ὡς Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, μετὰ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Σπ. Καλογεροπούλου - Στράτη καὶ τοῦ ἐξαιρέτου Γεν. Προξένου μας κ. Λοβέρδου, οἵτινες καὶ ὑπεδέχθησαν εἰς τὸ περίπτερόν μας τὸν Πρόεδρον τῆς Ἰταλικῆς Δημοκρατίας κ. Ἐϊνάουντι. Ὁ κ. Ἐϊνάουντι ἔδειξε μέγα ἐνδιαφέρον διὰ τὰ ἑλληνικὰ ἐκθέματα καὶ συνεζήτησεν ἐπὶ μακρὸν μὲ τὸν κ. Παπαϊωάννου καὶ τοὺς λοιποὺς Ἕλληνας ἐπισήμους. Ὁ κ. Πρόεδρος ἤκουσε μετ' ἐξαιρετικῆς προσοχῆς τὰς ἑλληνικὰς ἀπόψεις καὶ ἐξήτασε τὰ ἐκθέματα. Ἐνεθυμήθη μετὰ συγκινήσεως τὸ ταξιδίον του εἰς τὴν Ἑλλάδα, πρὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ ἰδίως εἰς Δελφούς, Ὀλυμπίαν καὶ Σπάρτην. Ὁ κ. Παπαϊωάννου ἐπωφελήθη διὰ τὴν τόνισιν ὅτι ἡ ἑλληνο - ἰταλικὴ φιλία θὰ προήγῃ, ἐάν ὁ κ. Πρόεδρος ἐπισκέπτετο ἐκ νέου τὴν Ἑλλάδα. Ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν ὅτι παρέμεινεν εἰς τὸ ἑλληνικὸν περίπτερον πολὺ περισσότερον ἀπὸ οἰονδήποτε περίπτερον ἄλλου ξένου κράτους. Ἀκολουθῶν ὁ κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου ἐδέχθη τοὺς δημοσιογράφους τῶν ἰταλικῶν ἔφημερίδων καὶ τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ ἀναποκριτὰς τοῦ παγκοσμίου τύπου, πρὸς τοὺς ὁποίους εἶπε τὰ κάτωθι. Ἡ ὁμιλία τοῦ κ. Παπαϊωάννου ἐξετέμηθη διὰ τῶν ἰταλικῶν ραδιοσταθμῶν. Εἰς τὸν κ. Παπαϊωάννου ἀπηυθύνθησαν προσκλήσεις συμμετοχῆς τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς τὰς ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐμποροπανηγύρεις ἄλλων ἰταλικῶν πόλεων, ὅπως τοῦ Τουρίνου, τῆς Φλωρεντίας, τοῦ Μπάρι καὶ τοῦ Μπολτσάνο.

ΣΠΟΥΔΑΙ.

«Εἰς μίαν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐμποροπανήγυρις τοῦ Μιλάνου συμπέπει μετὰ τὴν πολιτικὴν προσέγγισιν τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν, εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς διότι δύναμαι νὰ βεβαιώσω τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἰταλικοῦ καὶ ξένου τύπου εἰς ἡ Ἑλλάς, συμμετέχουσα εἰς τὴν ἐμποροπανήγυριν τοῦ Μιλάνου, θέλει προπαντὸς νὰ καταδείξῃ τὰς φιλικὰς τῆς διαθέσεις ἀπέναντι τῆς Ἰταλίας.

Τὴν παραμονὴν τῆς ὑπογραφῆς τῆς ἐμπορικῆς συμβάσεως, πού θὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἀμοιβαίαν κατανόησιν καὶ ἀλληλεγγύην τῶν δύο λαῶν, εἶμεθα εὐτυχῆς διὰ τὴν συμμετοχὴν τοῦ ἑλληνικοῦ Περιπτέρου—μετὰ τόσα ἔτη—ἐντὸς τῆς λαμπρῆς ταύτης Ἐκθέσεως.

Είναι ἀλήθες ὅτι ἀπὸ τοῦ 1946 μία ἐμπορικὴ σύμβασις συνδέει τὰς δύο μας χώρας, ἀλλ' ἡ σύμβασις αὕτη δὲν ἐπραγματοποιήθη πλήρως καὶ κατέστη ἔκδηλος ἢ ἀνάγκη νέας συμβάσεως, καλῦτερον προσηρμοσμένης πρὸς τὰς σημερινὰς συνθήκας. Ἡ σύμβασις αὕτη, κατ' ἀνάγκην, θὰ εἶναι διάφορος τῆς προηγουμένης, διότι ἐν τῷ μεταξύ ἡ Ἰταλία, χάρις εἰς τὴν εἰρήνην καὶ τὸν μόχθον τῶν τέκνων τῆς, κατέστη εὐτυχῶς πλουσία χώρα, ἐνῶ ἡ Ἑλλάς, δυστυχῶς, ἐξ αἰτίας τῆς

Τὸ ἑλληνικὸν περίπτερον τῆς ἐμποροπανηγύρεως Μιλάνου. Ὁ πρόεδρος τῆς Ἰταλικῆς Δημοκρατίας κ. Ἐϊνσόουι (εἰς τὸ μέσον) συνομιλῶν μετὰ τὸν Γεν. Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου τῆς Ἑλλάδος κ. Στρ. Κ. Παλαιῶάννου, Διευθυντὴν τῆς Ἀ.Σ.Β.Σ., τὸν Πρόσβυν κ. Ἀργυρόπουλον καὶ τὸν Καθηγητὴν κ. Καλογερόπουλον—Στράτην

σκληρὰς δοκιμασίας τὴν ὅποιαν διήλθε μετὰ τὸν πόλεμον, δὲν ἠδυνήθη νὰ συμπληρώσῃ τὴν ἀνασυγκρότησίν τῆς.

Γνωρίζετε καλῶς, πόσον ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς υπέφερεν ἐξ αἰτίας τοῦ πολέμου καὶ εἰς ποίας θυσίας υπεβλήθη λόγῳ τῆς ὀλοκληρωτικῆς καὶ ἥρωϊκῆς του ἀντιστάσεως, ὅπως γνωρίζετε ἐπίσης ὅτι ἀκόμη καὶ σήμερον πρέπει νὰ εἶναι μετὰ τὸ ὄπλον ἀνὰ χεῖρας, ὄχι μόνον χάριν τῆς ἀνεξαρτησίας του, ἀλλ' ἐπίσης διὰ νὰ συμβάλῃ ἐνεργῶς εἰς τὴν υπεράσπισιν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς Εὐρώπῃς καὶ τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἰδανικῶν.

Δυστυχῶς, τὰ 450)ο τοῦ ἑλληνικοῦ προϋπολογισμοῦ διατίθενται διὰ τὰς στρατιωτικὰς δαπάνας, καὶ σχεδὸν 200 000 νέοι—μία ἀξιοθαύμαστος νεότης, ἡ ὅποια

δὲν ἐγνώρισεν οὔτε τὴν εἰρήνην οὔτε τὴν εὐημερίαν—εἶναι ὑπὸ τὰ δπλα. Οὐδεὶς ἀκόμη δύναται νὰ ἀγνοῇ ὅτι τὴν ἐπομένην τῆς ἀπελευθερώσεως ἡ χώρα μας ἦτο ἐντελῶς καταστραμμένη καὶ ὅτι ὁ ἀγὼν διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἐναντίον τῆς τυραννίας, διὰ τὸν ἀνθρωπισμὸν καὶ ἐναντίον τῆς βαρβαρότητος, ἐδημιούργησε 500 000 θύματα. Καὶ ἡ μοῖρα ἠθέλησε ὥστε ἡ Ἑλλάς μετὰ τὸ τέλος τοῦ παγκοσμίου πολέμου νὰ καταστῇ ἐκ νέου τὸ κέντρον σκληρᾶς διεθνούς διαμάχης,

Τὸ Ἑλληνικὸν περίπτερον εἰς τὴν Fiera di Levante τοῦ Bari (Ἰταλίας)

τῆς ὁποίας τὸ θᾶρος εἶχε μόνον ἡ χώρα μας καὶ τὴν ὠφέλειαν ὁλόκληρος ἡ ἔξω τοῦ παραπετάσματος ἀνθρωπότης.

Παρὰ τὰς καταστροφὰς αὐτὰς καὶ παρὰ τὴν ἀπειλὴν ἡ ὁποία ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν θαρύνει τὴν χώραν μας, αἱ πραγματοποιηθεῖσαι πρόοδοι, χάρις εἰς τὸν μόχθον καὶ τὴν εὐφυΐαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἶναι ἀναντιρρήτως ἀξιοσημεῖωτοι. Εἰς ὄλους τοὺς κλάδους τῆς παραγωγῆς ὑπερέβημεν τὸ προπολεμικὸν ἐπίπεδον, ἡ δὲ βιομηχανικὴ ἀπόδοσις ἔφθασε τὰ 130 ο)ο ἐν σχέσει πρὸς τὸ 1939. Ὁ ἐμπορικὸς μας στόλος ἀνέκτησε μίαν ἀπὸ τὰς πρώτας θέσεις εἰς τὴν παγκόσμιον ναυτιλίαν. Τὰ καπνά μας εἶναι πάντοτε τὰ πρῶτα τοῦ κόσμου. Τὰ ἑλληνικὰ ὑφάσματα δύνανται νὰ ἀνταγωνισθοῦν μὲ τὰ καλύτερα εὐρωπαϊκά. Οἱ τάπητες κινῶν τὸν θαυμασμὸν ὄλου τοῦ κόσμου, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἔχετε ἐκτιμήσει ἤδη τὴν ἐκλεκτὴν ποιότητα ὄχι μόνον τῶν γεωργικῶν προϊόντων μας ἀλλὰ καὶ

τῶν πρώτων ὑλῶν καὶ τῶν προϊόντων τῆς λαϊκῆς τέχνης καὶ τῆς βιομηχανίας μας, τὰ ὅποια μὲ πολλήν μετριοφροσύνην—πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν—ἔχομεν ἐκθέσει ἐνταῦθα.

Ἐπιτρέψατέ μου, τέλος, νὰ σᾶς καταστήσω κοινωνοὺς τῆς θαθείας χαρᾶς τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι ἀπὸ τὴν ἐπαφήν μὲ τὴν ἐργαζομένην Ἰταλίαν. Βαθύτατα μὲ συνεκίνησεν αὐτὴ ἡ ἐντατικὴ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις καὶ αἱ συντελεσθεῖσαι πρόοδοι ἀπὸ τὸν Ἰταλικὸν λαὸν μετὰ τὸν πόλεμον ἕως σήμερον.

Τρεῖς χιλιάδες ἔτη κοινῆς ἱστορίας, αὐτὸς ὁ ἴδιος ἥλιος, ἡ ἴδια θάλασσα, ἡ θέα τῆς οἰασθήποτε βυζαντινῆς Μαντόνας εἰς τὴν Σιένναν καὶ εἰς τὴν Ραβένναν, τῆς οἰασθήποτε ἰταλοκρητικῆς εἰκόνας εἰς τὸ Βατικανόν, τοῦ οἰουδήποτε ἑλληνικοῦ γλυπτοῦ τῆς Ἀναγεννήσεως, ἡ ἡ ἀνάγνωσις τῶν γραμμένων ἰταλιστῶν στίχων ἀπὸ τὸν μεγαλύτερον ποιητὴν τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος, ἡ ἀκόμη πολὺ περισσότερον, αὐτὸ τὸ τόσον οἰκεῖον πρόσωπον τοῦ οἰουδήποτε ἀνθρώπου καθ' ὁδόν, ἐπιτρέπουν εἰς τὸν Ἕλληνα νὰ εὐρίσκειται μεταξὺ ἡμῶν ὡς νὰ ἦτο εἰς τὸν τόπον του.

Ἐφασισμὸς μᾶς ἐχώρισε κατὰ τὸ παρελθόν, ἡ Δημοκρατία μᾶς ἐνώνει ἐκ νέου. Ἐπὶ πόλεμος ἔφερον ἀντιμετώπους δύο ἀδελφοὺς λαοὺς, ἐνῶ ἡ εἰρήνη χαλκεύει δεσμοὺς ἀγάπης μεταξὺ των. Ὅ,τι κατέστρεψεν ἡ βία, τὸ ἀποκαθιστᾷ ἡ Ἐλευθερία.

Σήμερον ἐλπίζω ὅτι εἶναι εἰς ὄλους κατανοητὴ ἡ πολιτικὴ τὴν ὁποίαν διεκκήρυσσα, μὲ κίνδυνον παρεξηγήσεων καὶ ἀντιδράσεων, μεσοῦντος τοῦ 1943. Ἐπίστευα ὅτι θὰ ἔπρεπε, μετὰ τὴν κατάρρευσιν τοῦ φασισμού, οἱ δύο λαοὶ νὰ διαγράψουν θαρραλέως τὸ παρελθόν καὶ νὰ χαράξουν ἡνωμένοι τὸ μέλλον, ἔξω καὶ πέραν πάσης καθοδηγήσεως καὶ πάσης ἐπεμβάσεως τρίτων. Τὸ ἑλληνο-τουρκικὸν σύμφωνον, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε δύο μεγάλοι ἡγέται ὑπέγραψαν παρὰ τὴν λίμνην Λεμάν, ἔπρεπε νὰ εἶναι πολὺτιμον ὑπόδειγμα εἰς τὴν πολιτικὴν τῶν δύο λαῶν. Ἀναντιρρήτως τότε θὰ εἶχε μείζονα σημασίαν ἡ λήθη καὶ ἡ συγγνώμη ἀπὸ τὸν ἀδικηθέντα καὶ μείζον θὰ ἦτο ἡ προσφορὰ πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ζημιῶν ἀπὸ τὸν ἀδικήσαντα.

Ὅλοι οἱ εὐρωπαϊκοὶ λαοὶ πρέπει νὰ κατανοήσουν, ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν ἐνὸς ἀντιευρωπαϊκοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐνὸς ἐξευρωπαϊκοῦ ἐκεῖθεν πνεύματος, ὅτι δέον νὰ ἐνώσουν τὰς προσπάθειάς των διὰ νὰ διατηρήσουν τὰς παραδόσεις των καὶ τὸν πολιτισμὸν των, ὁ ὁποῖος ἐξεπήδησεν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ρώμην.

Ἐμπεριαλισμὸς εὐρωπαϊκοῦ κράτους εἰς ἕνα ἄλλο εἶναι εὐτυχῶς σήμερον ὄχι μόνον ἀνόητος, ἀλλὰ καὶ ἀκατανόητος. Ἡ συνεργασία σήμερον καὶ ἡ ἐνότῃς αὐριον τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν εἶναι ἱστορικὴ ἀνάγκη. Εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ τῆς ἀμοιβαίας κατανοήσεως, τῆς πνευματικῆς καὶ οἰκονομικῆς συνεργασίας, τῆς κοινῆς πορείας, πρέπει ὅλοι νὰ συμβάλωμεν, ἐπιτελοῦντες τὸ καθήκον μας οὐ μόνον ἀπέναντι τοῦ Σήμερον, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τοῦ Αὐριον, οὐ μόνον ἀπέναντι ἐκάστου λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῆς Εὐρώπῃς, οὐ μόνον ἀπέναντι τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ καὶ ἀπέναντι τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ πρόοδος καὶ ὁ πολιτισμὸς τῆς ὁποίας εἶναι βαθύτατα συνδεδεμένος μὲ τὰς Εὐρωπαϊκὰς Ἀξίας.

Σᾶς εὐχαριστῶ, Κυρταὶ καὶ Κύριοι, διότι εὐηρεστήθητε νὰ τιμῆσητε διὰ τῆς παρουσίας σας τὸ περίπτερον τοῦ μόχθου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Βάσει των παρατηρήσεων των έμποροπανηγύρεων Φραγκφούρτης και Μιλάνου, οργανώθη ή συμμετοχή της χώρας μας εις την διεθνή έκθεσιν Παρισίων του μηνός Μαΐου 1952. Τό περίπτερόν μας διεσκευάσθη από τό ζεύγος Μωρέτη έν συνεργασία με τόν διακεκριμένον Έμπορικόν μας Σύμβουλον κ. Νικολαΐδην, τόν Πρόεδρον του Έπιμελητηρίου κ. Μηλιώτην, τόν διαπρεπή Άκαδημαϊκόν κ. Γαλάνην, τόν κ. Σταμίρην και τούς έν Παρισίοις Έλληνας καλλιτέχνας κ. κ. Κουλεντιανόν και Μολφέσην. Με την ένεργόν μέριμναν και παρότρυνσιν του κ. Παπαϊωάννου, απέφασισαν οι διάφοροι μεγάλοι οργανισμοί να χρηματοδοτήσουν την συμμετοχήν ταύτην επαρκώς και να συντονίσουν τας ένεργείας των ώστε να προσελκύσουν τά έλληνικά έκθέματα τό ένδιαφέρον που τούς αξίζει. Κατά τας έν λόγω συσκέψεις διεπιστώθη ή ανάγκη της συστηματικώτερης οργανώσεως της έλληνικής συμμετοχής εις τας έκάστοτε διεθνείς έκθέσεις και τό Έπουργείον Έμπορίου ανέλαβε να ένεργήση σχετικώς και τό κρίνωμεν από τας έκ Παρισίων ειδήσεις και τας έκπομπάς των γαλλικών ραδιοσταθμών. Τό έλληνικόν περίπτερον ένεποίησεν Ιδιαιτέραν έντύπωσιν εις τούς πολυπληθείς έπισκέπτας της γαλλικής έκθέσεως. Τό ύπουργείον Έμπορίου άντεπροσώπευσε και εις την έκθεσιν ταύτην ό Γεν. Γραμματεύς του κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου, έπ' ευκαιρία της μεταβάσεώς του εις Παρισίους διά την διεξαγωγήν συνομιλιών επί των έλληνογαλλικών έμπορικών σχέσεων και των οικείων συμβάσεων. Σημειωτέον ότι τό ένδιαφέρον των γαλλικών οικονομικών κύκλων διά την εύρυσιν των ανταλλαγών με την χώραν μας είναι ζωηρόν, και τοϋτο θα παράσχη την ευκαιρίαν εις την έλληνικήν αντιπροσωπείαν να χειρισθί κατά τόν καλύτερον τρόπον τά ζητήματα ώστε να έξυπηρετηθούν αι έλληνικαί άπόψεις. Τό Έλληνικόν Έμπορικόν Έπιμελητήριον Παρισίων, ό αξιόλογος αυτός οργανισμός όστις, υπό τόν ηδη πρόεδρον αυτού κ. Μηλιώτην, έχει αναπτύξει έξαιρετικήν δραστηριότητα γύρω από τό θέμα της τοποθετήσεως έλληνικών προϊόντων εις την περιοχήν της Γαλλικής Ένώσεως, διωργάνωσε δεξιώσιν έπ' ευκαιρία της άφίξεως εις Παρισίους του κ. Παπαϊωάννου, καθ' ήν παρέστησαν, έκτός των έν Παρισίοις έγκατεστημένων Έλλήνων, 150 περίπου έξέχοντες οικονομικοί παράγοντες, άνώτατοι υπάλληλοι των Έπουργείων, Έξωτερικών, Έμπορίου και Οικονομικών, δημοσιογράφοι και πνευματικά προσωπικότητες. Κατ' αρχάς ώμίλησε προς τούς παρισιαμένους ό Έπουργός κ. Βαρβούτης περί της συμμετοχής της Έλλάδος εις την Διεθνή Έμποροπανήγυριν Παρισίων, μετ' αυτόν δε ό κ. Παπαϊωάννου ειπε τά κατωτέρω, τά όποια ένεποίησαν βαθυτάτην έντύπωσιν εις τό έκλεκτόν άκροατήριον :

ΣΠΟΥΔΑΙ,

Ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἀξιότιμον Πρόεδρον τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Μηλιώτην, διὰ τὴν λαμπρὰν ὀργάνωσιν τῆς ὥρας αὐτῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἑλληνογαλλικῆς φιλίας. Ἐπιθυμῶ, ἐπίσης, νὰ ἐπωφεληθῶ αὐτῆς τῆς εὐκαιρίας διὰ νὰ ἐκφράσω τὴν βαθυτάτην χαρὰν μου ἀπὸ τὴν νέαν αὐτὴν ἐπίσκεψίν μου εἰς τὴν πολυαγαπητὴν καὶ ἐξαιρετὸν χώραν σας. Μοῦ ἔχει δικαίως προξενήσει τὴν πλέον ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις καὶ αἱ συντελεσθεῖσαι πρόοδοι ὑπὸ τῆς Γαλλίας μετὰ τὸν πόλεμον, τῶν ὁποίων πιστὴ ἀντανάκλασις εἶναι ἡ ἐμποροπανήγυρις τῶν Παρισίων.

Τὴν παραμονὴν τῆς ὑπογραφῆς μιᾶς νέας ἐμπορικῆς συμφωνίας μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος, περισσότερον προσηρμοσμένης εἰς τὰς δυνατότητας καὶ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῶν δύο χωρῶν, νομίζω σκόπιμον νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῆς σημερινῆς μας συναντήσεως διὰ νὰ προβῶμεν εἰς τὸν ἀπολογισμὸν τῆς ληγούσης

θενται δια τας στρατιωτικας δαπανας και οτι 200 000 περιπου νεοι, οι οποιοι δεν εγνωρισαν την ειρηνην και την ευημεριαν, ειναι στρατευμενοι.

Αι στρατιωτικαι αυται δαπαναι και η απομακρυνσις τοςον νεων ανδρων απο τα παραγωγικα εργα, χαριν οχι μονον της 'Ελλάδος αλλ' επισης χαριν της κοινης υποθεσεως δλων των χωρων του 'Ατλαντικου Συμφωνου, επιβαρυνουν βασικως την οικονομιαν μας και παρεμποδίζουν την παραγωγικην προσπάθειαν του λαου μας, η οποια ειναι απαρτίητος δια την αποκατάστασιν της οικονομίας μας, βαρύτατα πληγωμένης από δλα τα δεινά του πολέμου και της σλαβικης επιθέσεως. 'Επιπροσθέτως, ειναι γνωστόν οτι, παρά τας τσσας θυσίας του 'Ελληνικου Λαου και παρά την αποφασιστικης σημασίας απώλειαν των προπολεμικών μας αγορών εις την κεντρικην και ανατολικην Ευρώπην και τα Βαλκάνια, αναγγέλλεται ήδη νέα, ουσιώδης, περικοπή της αμερικανικης βοηθείας. 'Ολοι οι παράγοντες αυτοι, οι τοςον δυσμενώς επηρεάζοντες τας εξαγωγάς μας, εχουν ως άμμεσον αποτέλεσμα ένα λίαν αισθητόν περιορισμόν των εισαγωγικών μας δυνατοτήτων.

Εις το σημειον αυτό, είμαι εις την λίαν ευχάριστον θέσιν να τονίσω, εις αντίθεσιν της θλιβερας αυτης εικόνας, την σημαντικην αύξησιν των εξαγωγών μας καπνου εις την Γαλλίαν. Γενικως, ελπίζω οτι τα προϊόντά μας, και ιδία ο καπνός μας, εκτιμώνται ήμέρα τη ήμέρα περισσότερον εις την Γαλλίαν, και το γεγονός τουτο μας επιτρέπει την βάσιμον ελπίδα οτι εις λίαν προσηχες μέλλον η 'Ελλάς θα δυνηθη να καταστη ασφαλής, πιστός και καλός πελάτης της Γαλλίας.

Εις τας στιγμάς αυτάς, κατά τας οποίας η προσέγγις των ευρωπαϊκών λαών και η σταθεροποίησις της φιλίας και της αλληλεγγύης των προμηνύουν την τελικην των ενοποιήσιν, θα επεθύμουν να επωφεληθώ αυτης της εκδηλώσεως της ελληνογαλλικης φιλίας δια να προσπαθήσω να εκφράσω την βαθειαν πεποίθησιν του 'Ελληνικου Λαου οτι σήμερον, περισσότερον παρά ποτέ, η Ευρώπη και ο κόσμος εχουν απόλυτον ανάγκην αυτης της σαφηνείας και του μέτρου, αυτού του ενεργου ανθρωπισμού, τα οποια ειναι από τα ωραιότερα και σταθερώτερα χαρακτηριστικά του γαλλικου πνεύματος και τεκμήρια της αλκης της γαλλικης ψυχης.

Ίπήρξαμεν δλοι θύματα της άμεστίας των τυραννιών του παρελθόντος. Χθές, άκόμη, ο φασισμός και η αντίδρασις εξώθησαν τους ευρωπαϊκούς λαούς εναντίον άλλήλων εις ένα τοςον σκληρόν και καταστρεπτικόν πόλεμον. Ευτυχώς, σήμερον η Δημοκρατία ένώνει τους λαούς δια της δημιουργικης ειρήνης. 'Ο,τι η βία ήθέλησε να καταστρέψη, έσώθη και αποκατεστάθη από την 'Ελευθεριαν. 'Ο,τι διήρσε την Ευρώπην άνήκει εις έν παρελθόν τό όποιον δεν άφηκε παρά έρείπια' ο,τι μās ένώνει σήμερον άνήκει εις έν ελπιδοφόρον μέλλον. 'Ητο ίσως αναγκαίον να διέλθωμεν απ' αυτην την τρομακτικην δοκιμασίαν της δικτατορίας και του πολέμου, δια να επανεύρωμεν άκόμη μιαν φοράν την αξίαν του Λόγου, ο όποιος και μόνον δύναται να νικήτη την βίαν, την αξίαν της 'Ελευθερίας, η οποια μόνη δύναται να ασφαλίση την ειρήνην. 'Επρεπεν ίσως η Ευρώπη να ζήση η ίδια την βαρβαρότητα που μοιραίως γεννάται από την θέλησιν δυνάμεως, την υποδούλωσιν των λαών και τον στενόκαρδον εθνικισμόν, δια να αντιληφθη οτι η ένότης της

είναι ή προϋπόθεσις τής σωτηρίας και τής αναγεννήσεώς της, όπως είναι προϋπόθεσις τής εξασφαλίσεως τής ειρηνικής και αδιαταράκτου αναπτύξεως τών έθνικων δυνάμεων εκάστης χώρας.

Τά εσα υπέρβεν ο Έλληνικός Λαός από τόν πόλεμον είναι οί πλέον ευγλωτ-

Μιά άποψις από την μεγάλην συγκέντρωσιν εις τό Έμπορικόν Έπιμελητήριον Παρισίων. Διακρίνονται οί κ. κ. De Vaux Saint — Cyr, πρεσβευτής τής Γαλλίας, ο Έπυουργός κ. Βαρβούτης, ο κ. Μηλιώτης, ο Γεν. Πρόξενος τής Ελλάδος και άλλοι επίσης οί

τοι μάρτυρες αυτης τής εποχής, όπου ή ισχύς ενός ή περισσοτέρων έθνών ειχεν ως αποτέλεσμα την αδυναμίαν τής Ευρώπης ως συνόλου. Δι' αυτόν τόν λόγον, ο Λαός μας θέλει αυτήν την ένότητα μέσα εις την Έλευθερίαν και αυτήν την πρόσδον μέσα εις την Ειρήνην, επί τών όποιων και μόνον δύναται να στηριχθή ή αληθινή δύναμις τής Ευρώπης. Και δι' αυτόν τόν λόγον, ο Έλληνικός Λαός πιστεύει με δλας του τάς δυνάμεις εις την ιστορικήν άποστολήν του εγγενούς γαλλικού έθνους.

Πράγματι, πιστεύω ότι ή οίκοδόμησις τής πνευματικής και πολιτικής ένότητος τής Γαλλίας πρέπει να χρησιμεύση ως παράδειγμα και ως σύστημα αναφοράς εις άλλους εσοι όνειροπολούμεν την ένοποίησιν τής μεγάλης ευρωπαϊκής οίκογενείας. Θεωρώ ότι τίποτε δέν είναι τόσον παρήγορον δι' άλλους ήμάς πού ύφιστάμεθα τάς περιπετειάς αυτης τής μεταδατικής περιόδου, εσον αυτή ή ιδέα τής ένότητος και τής συνεχείας, πού υποβάλλει εις τό ανθρώπινον πνεύμα ο γαλλικός πολιτισμός, περισσότερο, τή αληθεία, παντός άλλου έθνικου πολιτισμού. Η κοινω- νική και πνευματική ιστορία τής Γαλλίας άποδεικνύει περιτράνωσ την κυριαρχίαν του ανθρώπου επί του ίδιου του μέλλοντος, έμπερικλείει μίαν τόσον λογικήν ώραιότητα και έσωτερικήν πειθαρχίαν, ώστε δύναται τις να την παραβάλη με την ανά-

πτυξιν μιᾶς μαθηματικῆς ἀλήθειας. Οἱ οἰκοδόμοι τῆς μελλοντικῆς Εὐρώπης δέον νὰ ἀναζητήσουν καὶ νὰ ἀνεύρουν αὐτὴν τὴν δύναμιν καὶ τὸν χαρακτῆρα οἱ ὅποιοι ἐπέτρεψαν εἰς τὴν Γαλλίαν νὰ συλλάβῃ τὴν ἀλήθειαν ταύτην καὶ νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ κατὰ τὴν μακροχρόνιον ἱστορίαν της.

Ὅλοι ἡμεῖς, Γάλλοι καὶ Ἕλληνες, δὲν δυνάμεθα νὰ λησμονήσωμεν ὅτι

Ἀπὸ τὴν δεξιῶσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Παρισίων. Διακρίνονται οἱ κ. κ. Μωρέτης, Μηλιώτης, Βαρβούτης καὶ Παπαϊωάννου, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἐκθέσεως Παρισίων, ὁ κ. Σταμίρης καὶ ὁ κ. Χρησιτίδης, ἐκπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος

εἶμεθα οἱ κληρονόμοι ἐνὸς πολιτισμοῦ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐβασίσθη ἡ Εὐρώπη, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ κυριώτερα λειτουργία ἦτο καὶ μένει πάντοτε ἡ ἐνεργὸς ἐμπιστοσύνη εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ ἡ ἰσχυρὰ ἐπίκλησις πρὸς μίαν διαρκῆ ἀπελευθέρωσιν καὶ ἀναγέννησιν τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ὅπου ἡ ὀλικὴ ἰσχὺς κατέστη τὸ μέτρον ὄλων τῶν πραγμάτων, ἡ μόνη μας ἐλπίς εἶναι νὰ προσανατολισθῶμεν πρὸς αὐτὸν τὸν ἀστερισμὸν τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Μέτρου, μὲ τὸν ὅποιον ὁ πολιτισμὸς, ὁ ὅποιος ἀποτελεῖ τὴν κοινὴν μας κληρονομίαν, κατηύγασε τὸν οὐρανὸν τῆς ἀνθρωπότητος.

Εὐρισκόμενος, κυρταὶ καὶ κύριοι, εἰς τὴν πρωτεύουσαν πόλιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ φωτός, ἀναμνησκόμαί ποσὴν θλιψὴν ἠσθάνθη ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς, ὅταν ἡ βία προσωρινῶς ἐκυριάρχησεν εἰς τὴν ὀραίαν σας χώραν, καὶ πόσα δάκρυα χάραξ ἔχυσε, ὅταν ἐπληροφόρηθη τὴν μάχην τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Παρισίων. Πάντοτε θὰ ἀναλογίζωμαι μὲ συγκίνησιν τὰ ὅσα ἐγράψαμεν εἰς τὴν παράνομον ἐφημερίδα μας: Ἐπὶ τέλους τὸ Παρίσι ἐπανεῦρε τὰ ὁδοφράγματα του καὶ ἡ Ἀνθρωπότης ἐπανεῦρε τὴν ψυχὴν της.

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ ΖΑΓΚΡΕΜΠ

Ἡ Ἑλλάς μετέσχε, χάρις εἰς τὸ ζεῦγος τῶν ἐκλεκτῶν ἀρχιτεκτόνων τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου κ.κ. Μωρέττη, διὰ λαμπροῦ περιπτέρου εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσιν τοῦ Ζάγκρεμπ. Ὁ διευθυντὴς τῆς ΑΣΒΣ κ. Στράτος Παπαϊωάννου, ἐξεπροσώπησεν, ὡς Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, ἐπίσημῶς τὴν χώραν μας, ἐπὶ κεφαλῆς ἀντιπροσωπείας ἐξ ἀνωτάτων ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου, τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς μας κ. Σπ. Καλογεροπούλου—Στράτη καὶ ἐκπροσώπων τῶν Ἐμπορικῶν Ἐπιμελητηρίων. Εἰς τὸν κ. Παπαϊωάννου ἀπεδόθησαν ἰδιάζουσαι τιμαὶ ἐν Γιουγκοσλαβίᾳ, εἰς δὲ τὸν Ὑπουργὸν τῆς Βιομηχανίας καὶ ἐκ τῶν ἡγετῶν τῆς γιουγκοσλαβικῆς Κυβερνήσεως, κ. Τέμπο, παρεσχέθησαν ἰδιαίτεροι πληροφοροὶ διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς. Ὁ κ. Παπαϊωάννου ὠμίλησε κατὰ τὸ ἐπίσημον γεῦμα τὸ δοθὲν πρὸς τιμὴν του εἰς Ζάγκρεμπ. Ἀνταπήντησαν ὁ Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ζάγκρεμπ καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐκθέσεως. Κατωτέρω παρατίθεται ἡ κατὰ τὸ γεῦμα ὁμιλία τοῦ κ. Παπαϊωάννου. Ἐξ ἄλλου ὁ κ. Καλογερόπουλος ἔδωκε διάλεξιν, κατόπιν προσκλήσεως, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦ Ζάγκρεμπ, μὲ θέμα : «Ἡ Ἑλλάς ἐνώπιον τοῦ προβλήματος τῆς εἰρήνης», καταχειροκροτηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου. Ἐπίσης, κατὰ τὸ γεῦμα, ὠμίλησαν οἱ κ. κ. Λῶζος, Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐμπορ. καὶ Βιομηχαν. Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, Κοτζαμάνης Σύμβουλος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, καὶ Χατζόπουλος, Πρόεδρος τῶν Βιομηχανῶν Μακεδονίας.

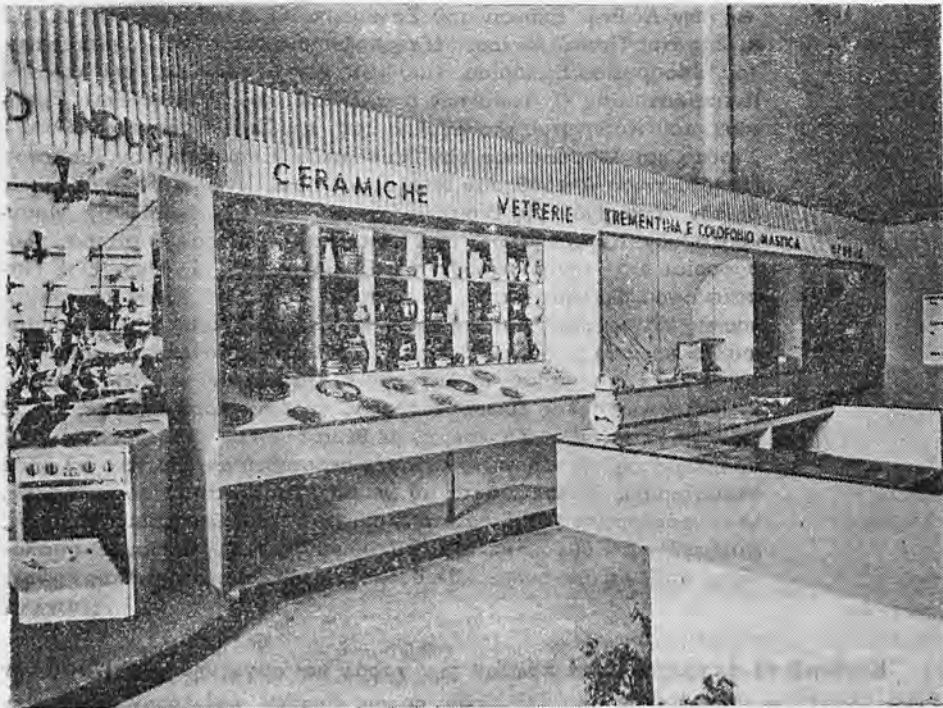
«ΣΠΟΥΔΑΙ»

Ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω κατὰ πρῶτον τὴν χαρὰν καὶ συγκίνησίν μου ἀπὸ τὴν —ἔστω βραχεῖαν—παραμονὴν μου εἰς τὴν τόσο ὠραίαν καὶ τόσο ἀγαπητὴν χώραν σας. Κατέχομαι πράγματι ἀπὸ εἰλικρινῆ χαρὰν καὶ θαυμαστὴν συγκίνησιν, ὅχι μόνον διότι εὐρίσκομαι μεταξὺ ἐνὸς τόσο ἐυγενοῦς καὶ φίλου λαοῦ—τοῦ ὁποῦ εἶδον τόσο λαμπρῶς ἐκδηλουμένην τὴν φιλοξενίαν—ἀλλὰ καὶ διότι εὐρίσκομαι εἰς μίαν χώραν, ἣ ὁποία μετέβαλεν εἰς γόνιμον κεφάλαιον τὴν μεγαλειώδη Ἀντίστασιν τοῦ γιουγκοσλαβικοῦ λαοῦ ἐναντῖον τοῦ φασισμοῦ καὶ τοῦ ναζισμοῦ.

Ἡ χαρὰ μου εἶναι πράγματι ἰσχυρὴ μὲ τὴν συγκίνησίν μου, διότι εὐρίσκομαι εἰς μίαν χώραν βαδίζουσαν, μὲ λάθη ἔστω καὶ μὲ δυσχερείας, ἀλλὰ καὶ μὲ πίστιν καὶ ἐνθουσιασμόν, εἰς τὴν ὁδὸν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν δημοκρατικῶν καὶ σοσιαλιστικῶν ἰδανικῶν, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῶν μαθητικῶν μου χρόνων μὲ ἐμπνέουν.

Σεῖς οἱ Γιουγκοσλάβοι καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες συνδεόμεθα, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς τουρκοκρατίας, μὲ ἀκαταλύτους δεσμούς, τοὺς ὁποῖους ἐχάλακυσαν αἰῶνες ἀγῶνων καὶ θυσῶν, αἵματος καὶ πόνου, δακρύων καὶ ἐλπίδων, ἀπογοητεύσεων καὶ χαρᾶς. Δὲν εἶναι λάθος ἰδικόν μας εἶναι τοῦτο, πού ἀποτελεῖ ζέουσαν πραγματικότητά, ἐλησμονήθη. Δυστυχῶς, τὸ κεφαλαίωδες τοῦτο λάθος τὸ ἐπλήρωσε πρώτη ἡ Ἑλλάς, καὶ εὐχομαι—καὶ τὸ πιστεύω—ὅτι δὲν θὰ τὸ πληρώσῃ ἡ χώρα σας.

Ἄκόμη εἰς τὸ πρόσφατον παρελθόν, μᾶς ἤνωσαν παράπλευροι ἀγῶνες—διὰ τὴν αὐτὴν μεγάλην ὑπόθεσιν—κατὰ τὴν ἀγωνιώδη πάλην κατὰ τοῦ φασισμού καὶ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, κατὰ τοῦ ἐξανδραποδισμού καὶ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας, κατὰ τῆς ὀπισθοδρομήσεως καὶ ὑπὲρ τῆς προόδου, κατὰ τῶν τυφλῶν

Μία ἄποψις τοῦ ἐλληνικοῦ Περιπτέρου.

δυνάμειν τοῦ σκότους, ὑπὲρ μιᾶς καλύτερας αὔριον διὰ τοὺς λαοὺς, ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς, πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ ἐλληνικὸς λαὸς δὲν λησμονεῖ τοῦτο καί, παρὰ τὰς πικρίας τῆς χθὲς καὶ παρὰ τὰ λάθη, τὰ ὅποια δὲν εἶναι ἰδικά του, ζητεῖ ὅπως οἱ δεσμοὶ γίνωνται πλέον ἰσχυροὶ καὶ πλέον ἀποδοτικοὶ εἰς τὴν περίοδον τῆς εἰρήνης. Ἀπόκειται εἰς τοὺς δύο λαοὺς—συνεργαζομένους κάτω ἀπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἀνάγκης, τῶν κινδύνων καὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων—νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν πικρὰν πείραν τὴν ὅποیان ἀπέκτησαν πολέμου κατὰ τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ.

Ὡς εἰς ἐκ τῶν συνταλαστών τῆς ἠρωικῆς ἐλληνικῆς ἀντιστάσεως, εἶμαι ἐντελῶς ἰδιαιτέρως εὐτυχῆς διότι εὕρισκομαι μεταξὺ τοῦ ἠρωικοῦ γιουγκοσλαβικοῦ λαοῦ, ὁ ὅποιος μᾶς ἔδωσε ὥρατα δείγματα ἀνθρωπίνης ἀνατάσεως καὶ ἐξάρσεως, γενναιότητος καὶ θυσίας. Εἶναι ἀκόμη θαυμαστόν, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς ἀντιστάσεως, τὸ ὅποion σᾶς ἐνέπνευσε καὶ σᾶς καθωδήγησε κατὰ τὸν πόλεμον, σᾶς ἔδωσε τὸ

ἀσφαλές εἶθρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου νὰ σταθῆτε, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσετε καὶ μετὰ τὸν πόλεμον ἕνα κίνδυνον πολὺ σοβαρώτερον, ἐξασφαλίζοντες οὕτω τὴν ἐθνικὴν σας ἀνεξαρτησίαν.

Ὡλοκληρώσατε τὴν ἔννοιαν τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως, διακηρύσσοντες λίαν ὀρθῶς, *urbi et orbi*, ὅτι δι' ὑμᾶς, τοὺς γενναίους παρτιζάνους τῆς χθῆς, Λαὸς καὶ Ἔθνος εἶναι ἔννοιαι ταυτισμέναι, ὅτι μία διὰ σας ὑπάρχει πατρίς, ἡ Γιουγκοσλαβία, καὶ μία πρωτεύουσα, τὸ Βελιγράδιον, καὶ οὐδεμία ἄλλη γῶρα ἢ πόλις ἐντεῦθεν ἢ ἐκείθεν. Ἰδιαιτέρως ἐγὼ χαίρω διὰ τὴν πίστιν σας αὐτὴν καὶ λυποῦμαι διότι τὸ ἐθνικοαπελευθερωτικὸν μας κίνημα, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, ἐξέκλιεν ἀπὸ τὴν γραμμὴν αὐτὴν. Οὕτω τὸ ἰδικόν μας Κ.Κ., ἀδιαφοροῦν διὰ τὸν λαὸν καὶ ἐνδιαφερόμενον μόνον διὰ τὴν διεθνῆ πολιτικὴν τῆς Μόσχας, εὐρέθη ἔξω τῆς ἐθνικῆς γραμμῆς. Καὶ ἡ ἀντίστασις δὲν ἐγινε γόνιμος καὶ ζωτικὴ δύναμις τοῦ ἔθνους. Ἐγὼ σεῖς εὐρέθητε ἐπὶ κεφαλῆς τῶν προοδευτικῶν δυνάμεων, τὸ Κ.Κ.Ε. κατέστη δύναμις ἔξω τοῦ ἔθνους καὶ, μοιραίως, κατὰ τοῦ ἔθνους.

Μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Τίτο, περιφανῆ προσωπικότητα τοῦ αἰῶνός μας, ἀξιοποιήσατε τοὺς ἥρωας καὶ μάρτυράς σας, τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας σας, καὶ ἐπάνω εἰς τὰ ἱερά σας, ἐστηρίξατε τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἔθνους σας καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ λαοῦ σας καὶ ἐδημιουργήσατε οὕτω ἕνα νέον σταθμὸν, μίαν νέαν ζωὴν, πρὸς τὴν ὁποίαν στρέφονται, μὲ ἐρωτηματικά ἀλλὰ καὶ μὲ εὐχάς, ὅλοι οἱ προοδευτικοὶ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας.

Τὴν στιγμὴν ταύτην αἰσθάνομαι, ὁμιλῶν διὰ τοὺς ἥρωάς σας, διὰ τοὺς μάρτυράς σας, διὰ τὰς θυσίας σας, πόσον δίκαιον εἶχεν ὁ ποιητὴς ὅταν ἔλεγεν ὅτι ἔρχονται στιγμαὶ κατὰ τὰς ὁποίας, οἰανδήποτε στάσιν καὶ ἐὰν ἔχη τὸ σῶμα, ἡ ψυχὴ μένει γονυκλινῆς. Εἶμαι βέβαιος ὅτι τὰ ἴδια αἰσθήματα σας κατέχουν, ὅταν ἀναλογίζεσθε τοὺς Ἕλληνας, ἥρωας καὶ μάρτυρας τοῦ πολέμου καὶ τῆς ἀντιστάσεως εἰς τὴν Ἀλβανίαν, τὰ βουνά, τὰς θαλάσσας καὶ τὸν ἀέρα, εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὴν Μέσην Ἀνατολήν, εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὴν Ἀφρικὴν καὶ τὸν Γράμμον.

Εἰς τὰς στιγμὰς αὐτάς, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ προσέγγισις τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ ἡ σταθεροποίησις τῆς φιλίας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης των προμηγνύουν τόσα ἀγαθὰ διὰ τὴν Εὐρώπην, ἐπιθυμῶ, ἐπωφελοῦμενος αὐτῆς τῆς τόσον φιλικῆς συγκεντρώσεως, νὰ διαδηλώσω πόσον εἶναι ἀναγκαῖα καὶ πόσον ἐπωφελῆς ἡ κατανόησις καὶ ἡ συνεργασία ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ τοῦ πολιτικοῦ ἐπιπέδου μεταξὺ Γιουγκοσλαβίας καὶ Ἑλλάδος.

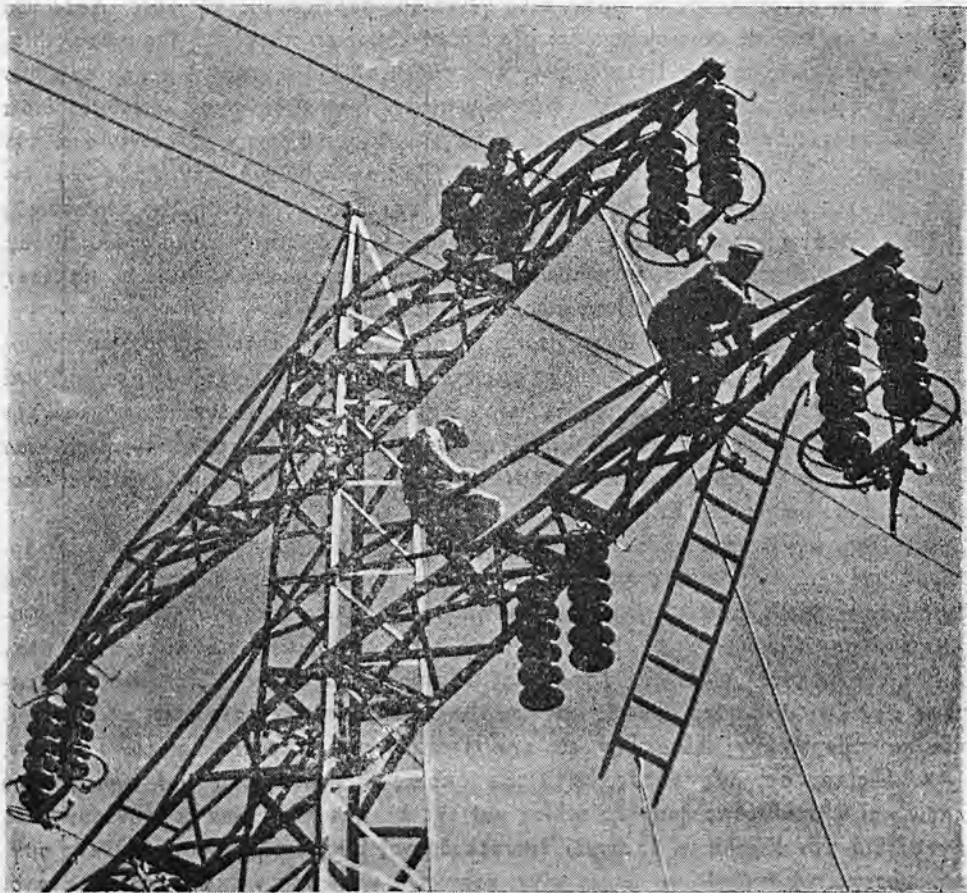
Ἐπὶ ἤρξαμεν θύματα, καὶ οἱ δύο λαοί, ὅπως καὶ τόσοι ἄλλοι λαοί, τῆς ἀμετρίας τῶν τυραννικῶν καθεστώτων τοῦ παρελθόντος. Χθὲς ὁ φασισμὸς ἐξώθησε τοὺς λαοὺς εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὴν ἀλληλεξόντωσιν. Σήμερον ἡ δημοκρατία καὶ ἡ ἐλευθερία τοὺς ἐνώνει μέσα εἰς μίαν δημιουργικὴν εἰρήνην. Ὅ,τι ἡ βία ἠθέλησε νὰ καταστρέψῃ, τὸ ἀποκαθιστᾷ ἡ ἐλευθερία.

Ἦτο ἴσως ἀνγκαιὸν νὰ διέλθωμεν ἀπὸ αὐτὴν τὴν πραγματικὴν δοκιμασίαν, διὰ νὰ ἐπανεύρωμεν τὴν ἀξίαν τοῦ λόγου, ὁ ὅποτος μόνος δύναται νὰ ὑπερνήκησῃ τὴν βίαν, καὶ τῆς ἐλευθερίας, ἡ ὁποία μόνη δύναται νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν εἰρήνην.

Τὰ ὅσα ὑπέφεραν οἱ δύο λαοὶ μας ἀπὸ τὸν φασισμὸν καὶ τὸν πόλεμον, εἶναι

τὸ πλέον ἰσχυρὸν ἐπιχείρημα εἶναι μέσα εἰς τὴν συνεργασίαν μας δέον νὰ ἀναζητήσωμεν τὴν σωτηρίαν μας.

Ἡ λαμπρὰ Ἐμποροπανήγυρις τοῦ Ζάγκρεμπ, μὲ τὴν τόσον ἀρτίαν ὑργάνω-

Ἐπίδειξις τεχνικῶν προόδων τῆς Γιουγκοσλαβίας κατὰ τὴν Ἐμποροπανήγυριν

σίν της καὶ τὴν τόσῃ σημασίαν της, μοῦ ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπισκεφθῶ τὴν χώραν σας καὶ νὰ πραγματοποιήσω σφοδρὰν ἐπιθυμίαν μου εἰς τὰς παραμονὰς —ἐλπίζω— μιᾶς νέας ἐμπορικῆς συμβάσεως, ἣ ὅποια πρέπει νὰ χαλκεύσῃ ἰσχυροτέρους καὶ ἀσφαλεστέρους δεσμοὺς μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν.

Μεγάλαι ὑπῆρξαν προπολεμικῶς αἱ ἐμπορικαὶ μας συναλλαγαί. Μεταπολεμικῶς, ἡ Ἑλλάς συνεδέθη διὰ συμβάσεως μὲ τὴν Γιουγκοσλαβίαν τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1951. Συμφησιμὸς 100% καθωρίσθη τότε.

Δυστυχῶς, ἡ σύμβασις δὲν ἀπέδωσε κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τὰ ἀναμενόμενα

ἀποτελέσματα. Ἐπὶ συνολικοῦ ὕψους 6 000 000 δολλαρίων περίπου, κατὰ τὴν λήξιν τῆς συμφωνίας ὁ λογαριασμός εἶνε :

1 600 000 ἔξαγωγαὶ ἐξ Ἑλλάδος
1 120 000 » ἐκ Γιουγκοσλαβίας.

Συντελεσται διάφοροι, ἀνώτεροι τῆς θελήσεως τῶν δύο χωρῶν, ὑπῆρξαν τὰ αἷτια τοῦ ἀπογοητευτικοῦ τούτου λογαριασμοῦ.

Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σὰς κουράσω μὲ ἀριθμούς, καὶ ἀρκοῦμαι νὰ σὰς ἀναφέρω ὅτι τὴν 31 Αὐγούστου 1952 αἱ συναλλαγαὶ κλείουν μὲ ἐνεργητικὸν ὑπόλοιπον τῆς Ἑλλάδος 236 000 δολλ. περίπου.

Τὰ κυριώτερα ἑλληνικὰ προϊόντα ὑπῆρξαν ὁ βάμβαξ, τὰ νήματα, τὸ κολοφώνιον, τὰ ἀκατέργαστα δέρματα, τὸ ἔλαιον, ἡ σουλτανίνα, τὸ πυρηνέλαιον, τὰ ἐσπεριδοειδῆ, τὰ οὐκ καί, τέλος, τὰ σιγαρέττα, ἐνῶ τὰ κυριώτερα γιουγκοσλαβικὰ προϊόντα εἶναι τὰ ζῶντα ζῶα, ἡ ξυλεία, ὁ τυρός, ὀξέα, κρέατα κλπ.

Κατὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν παράτασιν οἱ πίνακες παραμένουν ἐν ἰσχύϊ, ἀλλ' ἔφροντίσαμεν ὥστε, ἐντὸς τοῦ προγράμματος εἰσαγωγῶν, νὰ εἰσάγονται τὰ γιουγκοσλαβικὰ προϊόντα ἐλευθέρως, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ προϊόντα τῶν λοιπῶν ἐυρωπαϊκῶν χωρῶν. Διὰ τῆς τοιαύτης διαρρυθμίσεως παρέχεται εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν μεγάλη εὐχέρεια ἀξήσεως τῶν ἐξαγωγῶν τῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀρκεῖ αἱ τιμαὶ τῶν προϊόντων τῆς νὰ συναγωνίζονται τὰς ἐυρωπαϊκάς. Τοῦτο, βεβαίως, θὰ συντελέσῃ αὐτομάτως καὶ εἰς τὴν ἀξίησιν τῶν ἐξαγωγῶν μας εἰς τὴν χώραν σας.

Αἱ οἰκονομίαι τῶν δύο χωρῶν δύνανται νὰ ἀλληλοσυμπληρωθοῦν. Δὲν ὑπάρχει ἀντίθεσις συμφερόντων. Τὰ κόμιστρα εἶναι μικρά, καὶ ἡ Θεσσαλονίκη πάντοτε θὰ εἶναι ἡ γενικὴ διεξοδος τῶν προϊόντων σας, εἰρηλικὸν σημεῖον τῆς ἐνώσεως τῶν συμφερόντων δύο γειτόνων λαῶν.

Ἡ γειτνίασις ἀποτελεῖ, καὶ πρέπει ν' ἀποτελῆ, λόγον ἀμοιβαίας κατανοήσεως καὶ ἀμοιβαίας ἐξυπηρετήσεως. Μέσα εἰς τὴν νέαν κατάστασιν πραγμάτων εἰς τὸν κόσμον, ἱμπεριαλιστικαὶ ἀπόψεις οἰουδήποτε κράτους εἰς τὴν Ἑυρώπην εἶναι ἀκατανόητοι καὶ ἀνόητοι.

Γνωρίζω, ἀγαπητοὶ φίλοι, ὅτι ὑπάρχουν παράπονα διότι δὲν ἐπραγματοποιήθη τὸ σύνολον τῶν προβλεπομένων ἐξαγωγῶν σας, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀγνοῆτε καὶ δὲν πρέπει νὰ λησμονῆτε τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας διατελεῖ ὁ ἐνδοξος ἀλλὰ καὶ μαρτυρικὸς τόπος μας.

Γνωρίζετε πόσον ὑπέφερον ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀπὸ τὸν πόλεμον καὶ τὴν κατοχήν. Ἔδωκεν εἰς τοὺς λαοὺς τὴν χαρὰν τῆς πρώτης νίκης καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς ὀριστικῆς νίκης. Ὁ ἑλληνικὸς λαός, ὅπως καὶ ὁ γιουγκοσλαβικὸς, ἀντέστη κατὰ τὴν κατοχήν, διότι ἐπίστευε εἰς τὰς ἠθικὰς ἀξίας. Ἡ Ἑλλάς ἐξῆλθε κατεστραμμένη ἀπὸ τὴν κατοχήν, μὲ ἑκατοντάδας χιλιάδας νεκρῶν, καὶ μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ὑπέστη μίαν ἐπίθεσιν, τῆς ἑποίας γνωρίζετε τὴν καταστροφικὴν ἔκτασιν.

Σήμερον ἡ Ἑλλάς, χάριν ἑαυτῆς καὶ χάριν ὄλων, εἶναι ἠναγκασμένη νὰ μένῃ πάνοπλος, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς νὰ διατίθεται ὑπὲρ τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν, ἐνῶ 200 000 νέων εἶνε μακρὰν τῆς παραγωγῆς, ἐκτελοῦντες τὴν στρατιωτικὴν των ὑποχρέωσιν.

Ταῦτα ἐπιβραδύνουν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας μας καὶ παρεμποδίζουν τὴν παραγωγικὴν μας προσπάθειαν. Καὶ ὅμως τὸ ἔργον τῆς ἀνασυγκροτήσεως τοῦ τόπου μας εἶναι σημαντικόν, εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι, χάρις εἰς τὴν εἰρήνην, χάρις εἰς τὴν ἐνότητα τῶν ἐλευθέρων εὐρωπαϊκῶν λαῶν, θὰ ἀποδώμεν, ἄλλην μίαν φοράν, παράγων προόδου καὶ πολιτισμοῦ. Αἱ θυσίαι τῶν ἡρώων μας καὶ τῶν μαρτύρων μας κατὰ τὸν πόλεμον καὶ κατὰ τὴν ἐθνικὴν μας ἀντίστασιν, δὲν θὰ ἀποβοῦν ἐπὶ ματαίῳ.

Ἐπιτρέψατέ μοι, ἄλλην μίαν φοράν, νὰ σᾶς καταστήσω κοινωνοὺς τῆς βαθείας χαρᾶς τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν μου μὲ τὴν ἐργαζομένην Γιουγκοσλαβίαν. Βαθύτατα μὲ συνεκίνησεν ἡ ἐντατικὴ προσπάθεια καὶ αἱ συντελεσθεῖσαι πρόοδοι ἀπὸ τὴν σοσιαλιστικὴν πατρίδα σας.

Ἡ ἀνασυγκρότησις, ὡς ἔργον προόδου, ἀνήκει εἰς τὰς προοδευτικὰς δυνάμεις. Εἶναι, καὶ δεόν νὰ εἶναι, ἔργον τῶν. Ἡ ἀνασυγκρότησις συνεπῶς εἶναι ἔργον τοῦ λαοῦ καὶ πρέπει νὰ γίνεται διὰ τὸν λαόν. Δι' αὐτὸ καὶ ἐπετύχατε εἰς τὴν προσπάθειάν σας. Δὲν δύναται ἡ ὀλιγαρχία καὶ ἡ ἀντίδρασις νὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἀνασυγκρότησιν καὶ τὴν ἀνόρθωσιν, διότι τοῦτο εἶναι ὡσαύτως εἰς βάρος τοῦ ταξικοῦ τῶν συμφέροντος. Ἡ κοινωνιολογικὴ αὕτη ἀποψις δίδει τὴν ἐξήγησιν διατί εἰς τὸν πολυβατανισμένον τόπον μας ἡ ἀνασυγκρότησις δὲν ὠλοκληρώθη. Ἡ ὀλιγαρχία καὶ τὸ Κ. Κ. Ε., ἐξ ἴσου ἀντιδραστικαὶ δυνάμεις, δὲν ἠθέλησαν νὰ ἀνασυγκροτηθῇ ὁ τόπος—δηλαδὴ νὰ προσδεύσῃ καὶ νὰ εὐημερήσῃ—καὶ ἔκαμαν ὅ,τι ἦτο δυνατὸν, μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, διὰ νὰ σωρεύσουν νέα ἐρείπια εἰς τὰ τόσα τοῦ πολέμου καὶ τῆς κατωχῆς.

Αἱ κοινὰ παραδόσεις καὶ οἱ κοινοὶ ἀγῶνες, αἱ κοινὰ ἀνησυχίαι, τὰ κοινὰ συμφέροντα, ἐπιτρέπουν εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, εὐρισκομένους εἰς τὸν τόπον σας, νὰ αἰσθανώμεθα ὡς νὰ εἴμεθα εἰς τὸν ἰδικόν μας τόπον. Τὸ αἰσθημα αὐτό, πράγματι, βαθύτατα μὲ κατέχει. Εἰς αὐτὸ συντελεῖ ἡ παρουσία τῶν καλῶν καὶ εὐκρινῶν φίλων εἰς τὸ γεῦμα αὐτό, τὸ ὁποῖον μὲ τόσην εὐγένειαν καὶ τόσην προθυμίαν ἐτιμήσατε.

Προπίνω ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς χώρας σας, εὐχόμενος ὑπὲρ τῆς συνεργασίας τῶν δύο λαῶν, χάριν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς εὐημερίας τῶν.

"ΣΠΟΥΔΑΙ,"

Τριμηνιαία έκδοσις

τῆς ΑΝΩΤ. ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝ. ΣΠΟΥΔΩΝ

Διευθυντής
ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Συντακτική Ἐπιτροπή :
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΓΑΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΡΚΙΛΙΤΣΗΣ
ΣΤΡΑΤΟΣ Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΧΡΥΣΟΧΟΥ

Διαχειριστής
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΓΓΙΔΗΣ

Εἰς τὰ τεύχη τοῦ Γ' ἔτους 1952)3 θὰ δημοσιευθοῦν

ΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΛΑΝΑ

τῆς Αὐστραλίας, Γαλλίας, Γερμανίας, Ε.Σ.Σ.Δ., Γιουγκοσλαβίας, Ἀγγλίας καὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, με εἰσαγωγικά σημεῖωματα τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς μας, ὡς καὶ διάφοροι οἰκονομικαί, κοινωνιολογικαί, ὀργανωτικαί, λογιστικαί, τεχνικαί κ.τ.λ. μελέται Καθηγητῶν καὶ εἰδικῶν ἐπιστημόνων.

Ἐτησίᾳ συνδρομὴ δραχ. 100.000